

I

Chaos na ulici byl nepopsatelně nepříjemný. Špinavý asfalt přeplněný auty s pomačkanými plechy, hlučnými nákladáky a čadícími autobusy, které trhaně popojížděly, s netrpělivým houkáním a s chraptivým lomozem špatně seřízených motorů. Teplý vzduch pozdního dopoledne byl nasáklý kyselým pachem spálené nafty a nad sešlými budovami visel mastný smog. V oné podívané na prastaré město, snažící se dopracovat budoucnosti tím nejhorším možným způsobem modernosti, bylo něco úpadkového.

Hnědovlasý muž s průzračnými zelenými očima zůstal stát na schodišti muzea. Váhal, kterým směrem se má dát, a zvažoval jednotlivé možnosti. Před ním se rozkládal veliký kruhový objezd Midan Tahrir, za kterým se to hemžilo kavárnami. Potíž byla v tom, že náměstí představovalo epicentrum onoho dopravního zmatku, hlavní scénu pojízdného šrotu, který se před ním kupil. Na to, že by tam šel, neměl ani pomyslení. Podíval se vlevo. Další možnost byla pustit se po Quasr El-Nil a zajít ke Groopimu na pár kousků cukroví a na čaj; na to však měl příliš velký hlad, a jeho chuť k jídlu by neuspokojily pouhé zákusky. Třetí možnost byla zahnout doprava a jít po nábřežní třídě El-Nil, kde se tyčil honosný hotel, s nejlepšími restauracemi a s nádherným výhledem na řeku a na pyramidy.

„Vy jste v Káhiře poprvé?“

Muž se zelenýma očima se ohlédl a hledal ženský hlas, který se ho ptal.

„Co prosím?“

„Vy jste v Káhiře poprvé?“

Přistoupila k němu vysoká žena s dlouhými černými vlasy; vyšla z muzea a na tváři jí pohrával uhrančivý úsměv. Měla zvláštní nažloutle hnědé oči, silné a smyslné rty, nalíčené šarlatovou rtěnkou, nenápadné náušnice s rubíny a šedý přiléhavý kostým; vysoké černé podpatky zdůrazňovaly její dokonalé křivky a dlouhé nohy modelky.

Exotická kráska.

„Ehm ... ne,“ vykoktal muž. „Byl jsem tu už mnohokrát.“
Žena natáhla ruku.

„Těší mě,“ usmála se. „Jmenuji se Ariana. Ariana Pakravanová.“

„Jak se máte?“

Stiskli si ruce a Ariana se potichu zasmála.

„A vaše jméno mi neřeknete?“

„Ach ano, promiňte. Jmenuji se Tomáš. Tomáš Noronha.“

„Jak se máte, Thomasi?“

„Tomáši,“ opravil ji. „Přízvuk je na *a*. Tomáš.“

„Tomáš,“ opakovala po něm ve snaze napodobit jeho výslovnost.

„Ano, tak. Arabům vždycky dělá potíže vyslovit moje jméno správně.“

„Hmm ... a kdo vám řekl, že jsem Arabka?“

„A nejste?“

„Náhodou ne. Jsem Íránka.“

„Ach tak,“ zasmál se. „Nevěděl jsem, že Íránky jsou tak hezké.“

Arianina tvář se rozzářila nádherným úsměvem.

„Vidím, že jste lichotník.“

Tomás se začervenal.

„Promiňte, to mi jen tak uklouzlo.“

„Z toho si nedělejte hlavu. Už Marco Polo říkal, že nejhezčí ženy na světě jsou Íránky.“ Svůdně zamrkala. „A kromě toho, každá žena si ráda poslechne hezkou lichotku, že ano?“

Historik si zkoumavě prohlédl její přiléhavý kostým.

„Ale vy jste úplně moderní. Na to, že jste z Íránu, ze země *ajatolláhů*, je to až překvapující.“

„Já ... ehm ... jsem zvláštní případ.“ Zahleděla se na zmatek na Midan Tahrir. „Poslechněte, nemáte hlad?“

„Hlad? Ani se neptejte, dokázal bych sníst celého vola!“

„Tak pojďte se mnou, zavedu vás ochutnat místní speciality.“

Taxík zamířil do islámské Káhiry, do východní části města. Jak auto projíždělo egyptskou metropolí, široké třídy Dolního města postupně vystřídal rušné bludiště úzkých uliček, kypících životem; bylo vidět žebříňáky a osly, chodce oblečené v *galábíjích*, pouliční prodavače, kola, lidi mávajících papyrusy, kiosky s *taamíjou*, krámky s mosazí, mědí, kůžemi, koberci, látkami a čerstvě vyrobenými starožitnostmi, terasy se zákazníky, kouřícími *šíši*, a ve vzduchu se vznášela pronikavá vůně smaženého jídla, šafránu, kurkumy a kajenského pepře.

Taxík je vyložil u dveří restaurace na Midan Hussejn, malém náměstíčku s parčíkem ve stínu štíhlého minaretu.

„Tohle je nejvýznamnější mešita ve městě, nejposvátnější místo v Káhiře,“ vysvětlila mu Íránka a ukázala na budovu na protější straně ulice. „Je to mešita Sajída al-Hussejna.“

Tomás si svatyni obdivně prohlédl.

„Ano? A co je na ní tak důležitého?“

„Prý je tam jedna z nejposvátnějších islámských relikvií, hlava al-Hussejna.“

„A kdo to byl?“

„Al-Hussejn?“ podivila se Ariana. „Vy nevíte, kdo byl al-Hussejn? Můj ty Bože, byl to ... byl to vnuk proroka Mohameda. Al-Hussejnem se počíná velký rozkol islámského světa. Islám se totiž dělí na sunnity a následovníky al-Hussejna, šíity, a ta relikvie je velice důležitá pro šíity.“

„A vy? Co jste vy?“

„Já jsem Íránka.“

„Ale jste šíitka nebo sunnitka?“

„Milý příteli, v Íránu jsme skoro všichni šíité.“

„Proto je pro vás tahle mešita velice důležitá.“

„Ano. Když jsem v Káhiře, chodím se sem každý pátek modlit. Já a tisíce dalších věřících, samozřejmě.“

Tomás si pečlivě prohlédl průčelí.

„Rád bych se podíval dovnitř.“

„To nemůžete.“

„Ne? A proč?“

„Ta mešita je tak posvátná, že dovnitř smí jedině muslimové. Nevěřící musí zůstat u dveří.“

„Dobrá, dobrá,“ prohlásil zklamaně Tomás. „A kdo vám řekl, že jsem nevěřící?“

Ariana se na něj úkosem podívala, nejistá, jak to myslí.

„A nejste?“

Tomás se rozesmál.

„Jsem, jsem,“ potvrdil ještě se smíchem. „Velice nevěřící.“ Mávl rukou ke dveřím restaurace. „Pojďme se radši najíst, co říkáte?“

Abú Hussejn působil západnějším dojmem než většina egyptských restaurací. Na všech stolech byly běloskvoucí

ubrusy a – což v tomhle městě bylo důležité – klimatizace běžela naplno, a tak byl v restauraci příjemný chládek.

Posadili se k oknu, odkud jasně viděli mešitu na protější straně náměstí, a Ariana kývla na číšníka.

„*Ja nadil!*“ zavolala.

Přistoupil k nim bíle oblečený muž.

„*Nam?*“

„*Qa imatu taqam, min fadlik?*“

„*Nam.*“

Muž se vzdálil a Tomáš se naklonil přes stůl.

„Mluvíte arabsky, že?“

„Ovšem.“

„To se přece iránsčině nepodobá...“

„Perština a arabština jsou zcela rozdílné jazyky, i když používají stejnou psanou abecedu a některá slova jsme z arabštiny přejali.“

Tomáš se zatvářil rozpačitě.

„Ach tak,“ přikývl. „A co jste mu řekla?“

„Nic zvláštního. Požádala jsem, aby nám přinesl jídelníček, nic víc.“

Muž se za okamžik vrátil se dvěma jídelními lístky v ruce a každému z hostů dal jeden. Tomáš si ho prohlédl a zakroutil hlavou.

„Ničemu z toho nerozumím.“

Ariana se na něj podívala přes svůj jídelní lístek.

„Co chcete jíst?“

„Objednejte vy. Svěřím se do vašich rukou.“

„Jste si tím jistý?“

„Naprosto.“

Íránka si prohlédla nabízená jídla, znovu zavolala číšníka a objednala jim. Zaváhala jen u nápojů a musela se s Tomášem poradit.

„Co si dáte k pití?“

„Co já vím. Co tady mají?“

„Kávu, čaj, nebo radši něco tvrdšího?“

„Tady se smí pít alkohol?“

„V Egyptě? Ovšem že smí. To jste nevěděl?“

„Ale věděl. Měl jsem na mysli tenhle podnik, tady uprostřed islámské Káhiry, vedle nejposvátnější mešity ve městě. V téhle oblasti je alkohol povolený?“

„To není problém.“

„Dobrá. A co můžeme dostat?“

Ariana se zeptala číšníka a přeložila odpověď.

„Mají pivo a egyptské víno.“

„Egyptské víno? Neříkejte, nevěděl jsem, že pěstují víno. Tak to vyzkouším.“

Íránka doplnila objednávku a číšník odešel.

Vzduch roztrhl pronikavý hlas, laděný v zádumčivé tónině; byl to *muezzin*, který shora z velkého minaretu pronášel *adhan*, svoláváje věřící k modlitbě. Melodický a vlnivý zpěv „*Alláh u akbar*“ se dlouze rozléhal nad městem a Ariana se oknem dívala na zástup, který se hrnul k mešitě.

„Chcete se jít pomodlit?“ zeptal se jí.

„Ne, teď ne.“

Tomás si nabral trochu čalamády, kterou jim přinesli jako chuťovku před jídlem.

„Doufám, že mi z toho jídla nebude špatně,“ řekl a nedůvěřivě si prohlížel nakládanou okurku.

„A proč?“

„Když jsem předevčírem přijel, byl jsem se najíst v hotelové restauraci a pak jsem dostal průjem.“

„Ano, to se vašim choulostivým evropským vnitřnostem občas stává. Musíte si dávat pozor na to, co jíte.“

„Jak to myslíte, dávat pozor?“

„Například se vyhýbejte salátům a ovoci, které se loupá.“ Ukázala na okurku nabodnutou na párátku, které měl Tomás mezi prsty. „Po čalamádě se nikomu neudělá špatně, můžete jí sníst, kolik chcete. Ale pijte jen minerální vodu, tu prodávají v lahvích všude. A nechoďte do laciných hostinců, těch, kde po stole lezou švábi. Když do některého půjdete, riskujete.“

Tomás si ukousl z okurky.

„Ale já dostal průjem z jídla v hotelové restauraci. Co si o tom myslíte?“

„Dokonce i drahé restaurace mohou mít problémy, člověk nikdy neví.“

Číšník se objevil s obrovským podnosem plným barevných jídel; složil je na stůl a zamířil pryč s tím, že jde pro pití. Tomás si prohlédl to množství rozmanitých pokrmů a poškrábal se na bradě.

„Co je to?“

Ariana ukázala na jeden talířek, kde bylo něco červeného a žlutého.

„Tohle je *košari*, typické egyptské jídlo. Dělá se z těstovin, rýže, čočky a rajské omáčky, všechno posypané smaženou cibulkou. Jestli chcete, můžete si přidat pálivou omáčku.“

„A ty ostatní?“

Ariana ukazovala na jedno jídlo po druhém.

„Tyhle paštičky jsou *taamíja*.“ Hledala vhodné slovo. „Dělají se z bobů.“ Vzala si kus plochého chleba. „Tohle je *baladi*. Můžete si na něj namazat *hummus* v oleji, *babaqhanúš* nebo *fuul*.“

„A co to je?“

„*Hummus* je... to je omáčka z cizrny. *Fuul* je kaše z bobů s bylinkami a s olejem a ta druhá je omáčka z lilků a z *tahini*. Ochutnejte, je dobrá.“